

Poznáme laureátov ocenenia Cena za vedu a techniku

Týždeň vedy a techniky na Slovensku 2022 už tradične vyvrcholil odovzdávaním ocenení Cena za vedu a techniku

Pätnásť výnimočných osobností vrátane troch vedecko-výskumných tímov pôsobí v rôznych oblastiach vedy a techniky, ocenení sú z oblasti popularizácie vedy.

Devätnásty ročník Týždňa vedy a techniky na Slovensku 2022 (TVT) po dvoch pandemických rokoch opäť vyvrcholil slávnostným galavečerom pri príležitosti odovzdávania ocenení **Cena za vedu a techniku**. Podujatie sa uskutočnilo dňa **11. novembra 2022** v priestoroch Zážitkového centra vedy Aurelium Centra vedecko-technických informácií Slovenskej republiky v Bratislave za účasti pozvaných hostí.

Hlavnými organizátormi podujatia sú **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR** (MŠVVaŠ SR) a **Centrum vedecko-technických informácií SR** (CVTI SR). Jeho cieľom je profesionálne a spoločensky vyzdvihnúť najvýznamnejšie osobnosti vedeckého života a vedecko-technické tímy, ako aj dosiahnuté výsledky vo vede a výskume na Slovensku.

„Žijeme v modernej dobe, máme lieky takmer na každú bežnú chorobu, bez mnohých technických výtvarných by sme si už nevedeli predstaviť ani bežný deň. Za to všetko vďačíme zvedavosti ľudí, ktorých životným naplnením sa stal výskum a veda. Prekonávaním svojich vlastných znalostí uľahčili a zachránili život mnohým iným ľuďom. Aj uplynulé dva roky, ktoré poznačila pandémia a následné hľadanie východísk, ukázalo, aký nenahraditeľný prínos pre spoločnosť majú výskumníci a ľudia venujúci sa vede. Preto vnímame čoraz naliehavejšie potrebu hovoriť o podiele vedy a výskumu na zlepšovaní spoločnosti a poukazovať na šikovných slovenských vedcov a výskumníkov, ktorí sú stále pre mnohých len neznámymi menami. V tom vidím svoju úlohu, pretože zápas o postavenie vedy v spoločnosti nemôže ostať bez povšimnutia,“ priblížil štátny tajomník pre vedu, výskum a vysoké školstvo Michal Fedák.

„Je nám potešením, že môžeme každoročne organizovať podujatie ako Týždeň vedy a techniky na Slovensku, na záver ktorého oceňujeme významné osobnosti z tejto oblasti. Sú medzi nimi ľudia, ktorí sa svojou oddanou prácou zaslúžili o významný pokrok a blaho spoločnosti či mladé talenty preukazujúce na poli vedy a techniky obrovský potenciál. Rovnako sú oceňovaní aj vedci, ktorí so sebou dokážu strhnúť nielen kolegov zo svojho odboru, ale i širokú verejnosť a pomáhajú nám lepšie pochopiť svet, ktorý nás obklopuje. Ocenenie získali taktiež tímy, ktoré systematicky dokazujú, že jedine spoločným úsilím môžeme dosiahnuť významné výsledky presahujúce hranice našej krajiny. Ich práca je dôležitá, má obrovský dosah a silu meniť svet k lepšiemu, a našou úlohou je zviditeľniť ju,“ uviedol generálny riaditeľ CVTI SR, Ján Kyselovič.

Cena za vedu a techniku sa odovzdávala v piatich kategóriách: Osobnosť vedy a techniky, Osobnosť vedy a techniky do 35 rokov, Celoživotné zásluhy v oblasti vedy a techniky, Popularizátor vedy a Vedecko-technický tím roka.

Hodnotiaca komisia, ktorá pozostávala zo zástupcov ústredných orgánov štátnej správy, univerzít, vedecko-výskumných inštitúcií a zástupcov ďalších zainteresovaných subjektov, vybrala pätnásť laureátov.

Ocenenia v jednotlivých kategóriách získali tieto osobnosti:

Kategória – Osobnosť vedy a techniky

Doc. MVDr. Dagmar Mudroňová, PhD., Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, za prínos v oblasti výskumu a vývoja probiotík a látok naturálneho pôvodu a štúdiom ich vplyvu na imunitu zvierat.

Prof. Ing. Tomáš Brestovič, PhD., Strojnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach, za výskum, vývoj a implementáciu unikátnych vodíkových technológií v automobilovom priemysle a energetike.

Ing. Ján Tkáč, DrSc., Chemický ústav SAV v Bratislave, za využitie nanotechnológií vo viacerých aplikáciách vrátane biomedicíny.

Kategória – Osobnosť vedy a techniky do 35 rokov

Ing. Zuzana Pakanová, PhD., Chemický ústav SAV v Bratislave, za vedecko-výskumnú činnosť v oblasti štruktúrnej analýzy glykobiomarkerov s priamou aplikáciou do medicínskej a diagnostickej praxe.

Ing. Jakub Kral'ovanec, PhD., Stavebná fakulta Žilinskej univerzity v Žiline, za vynikajúce výsledky počas doktorandského štúdia, nadpriemerné publikačné aktivity a vedecký prínos vo výskume inžinierskych konštrukcií a mostov.

Doc. Ing. Jozef Švajlenka, PhD., MBA, Ing. Paed. IGIP, Stavebná fakulta Technickej univerzity v Košiciach, za výskumné a inovačné aktivity zamerané na experimentálny vývoj nových materiálových riešení pre energeticky efektívne a udržateľné drevostavby.

Kategória – Celoživotné zásluhy v oblasti vedy a techniky

Ing. Božena Tušová, Slovenská spoločnosť pre technickú normalizáciu v Bratislave, za celoživotné zásluhy v oblasti vedy a techniky.

Prof. Ing. Roman Boča, DrSc., Fakulta prírodných vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, za celoživotný prínos do poznania a vzdelania, publikačnú činnosť svetového významu a jej medzinárodnú odozvu, ako aj vedeckú výchovu.

RNDr. Jaroslav Lexa, CSc., Ústav vied o Zemi SAV v Bratislave, za celoživotné zásluhy v geologickom štúdiu vulkanických terénov, vulkanológii a paleovulkanickej rekonštrukcii, geotektonike, ložiskovej geológii a genéze vulkanogénnych ložísk nerastných surovín.

Katégória – Popularizátor vedy

Doc. PaedDr. Ľubomíra Valovičová, PhD., Fakulta prírodných vied a informatiky Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, za dlhoročnú prácu v oblasti popularizácie vedy a neformálneho prírodovedného vzdelávania prostredníctvom rôznych popularizačných aktivít.

Dr. h. c. mult. prof. Ing. Jozef Živčák, PhD., MPH, Strojnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach, za prepájanie technického vzdelávania a popularizácie vedy, návrh a realizáciu inovatívnych formátov popularizačných podujatí, tvorbu koncepcie a návrh exponátov pre svetovú výstavu EXPO 2020 v Dubaji.

Mgr. Jozef Pecho, Slovenský hydrometeorologický ústav v Bratislave, za popularizáciu vedy a osvetové aktivity v oblasti zmeny klímy a jej dopadov.

Katégória – Vedecko-technický tím roka

Tím pod vedením Ing. Andreja Kuncu, PhD., Národné lesnícke centrum vo Zvolene, za výskum a vývoj ekologicky akceptovateľnej metódy ochrany rastlín pred škodlivými druhmi hmyzu a ich patentovaný objav – Nosič biologicky aktívneho organizmu.

Tím pod vedením prof. MVDr. Daše Čížkovej, DrSc., Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, za riešenie projektov zameraných na objasnenie neuroprotektívnych a neuroregeneratívnych účinkov aplikovaním celulárnej, ako aj acelulárnej terapie.

Tím pod vedením Ing. Aleny Kozákovej, VUKI a.s. v Bratislave, za výskum a vývoj elektroizolačných živíc a polyuretánových zalievacích hmôt pre elektrotechnický priemysel.

Na slávnostnom galavečere sa zúčastnili zástupcovia organizátorov, štátny tajomník pre vedy, výskum a vysoké školstvo Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR **Michal Fedák** a generálny riaditeľ CVTI SR **Ján Kyselovič**, zástupcovia hodnotiacej komisie, SAV, akademického sektora, zástupcovia organizácií podporujúcich vedy a výskum, partneri TVT 2022, mediálni partneri a ďalší pozvaní hostia.

Všetky informácie o podujatí Týždeň vedy a techniky na Slovensku 2022 sú dostupné na webovej stránke www.tyzdenvedy.sk.

Kontakt pre médiá – Komunikačný odbor Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR:

Tel.: 02/59 374 253, tlacove@minedu.sk

Kontakt pre médiá – Centrum vedecko-technických informácií SR:

Mgr. Eva Vašková, tel.: 02/69 253 113, eva.vaskova@cvtisr.sk